

KULTURMINNER

Alt vel hos Riksantikvaren?

Nasjonen har satt søkelys på problemer i kulturminnevernet. Det er prisverdig. På et møte 11. november i år kom riksantikvar Jørn Holme med oppsiktsvekkende uttalelser som flere bør få kjennskap til. Her presenterte han kulturminnevernets tilstand for Fortidsminneforeningens tiltsvalgte.

Skal vi tro Holme er hans direktorat det eneste forvaltningsnivået hvor alt fungerer optimalt. Pussig at han da får så mye kritikk, vil nok noen mene. Som privat eier av fredet hus hadde jeg store forhåpninger til Holme som riksantikvar.

Riksrevisjonens rapport fra 2009 rettet flengende kritikk ikke bare mot Miljøverndepartementet men også mot Riksantikvaren. Holme hevdet nå at Riksrevisjonen kritiserte regjeringen og ikke Riksantikvaren. Har Holme og jeg lest samme rapport, eller gambler han med at andre har dårlig hukommelse? Rapporten påpekte bl.a. at økt bruk av fred-

ning må til for å minske kulturminnetapet. Holme går motsatt vei. Han vil helst ikke frede. På møtet hevdet Holme at kommunene må ta mer ansvar for vern, men han skjøt seg selv i foten da han i samme åndedrett påpekte at kommunene mangler kompetanse. Så hvordan skal de da evne å utarbeide kulturminneplaner som dessuten ikke er juridisk bindende? Det fikk vi ikke svar på. Riksantikvaren har ikke instruksjonsmyndighet overfor kommunene og kan ikke annet enn å formidle fremme ønsker i denne sammenheng.

Så var det fylkeskommunene som har førstelinjeansvaret. Det er fylkeskommunene som har skylden for kulturminnetapet, ifølge Holme. Men hvor er han når fylkeskommunene svikter? Jo, da sitter han musestille. Og hvordan reagerer han når fylkespolitikere faktisk gjør fredningsjobben som han har bedt om? Jo, da og dolker han dem i ryggen. Et graverende eksempel

er Linaeegården i Sandefjord hvor fylkespolitikere fredet og Holme opphevet fredningen slik at anlegget nå er revet. Huset ble påtatt, gjerningsmannen er ikke tatt, men ved å kreve gjenoppføring kunne Holme forhindre et andre lar seg friste til å drive utvikling ved hjelp av fyrstikker.

I Miljøverndepartementet er vel alt på stell, får vi tro? Men nei da, ifølge riksantikvar Holme er minister Solheim historieinteressert men har ikke tid til å gjøre noe og statssekretæren er opptatt av naturvern. Ikke kommer det penger derfra heller. Riksrevisjonen påpekte at for å nå Stortingets målsetting om at alle fredete hus skal ha ordinært vedlikeholds nivå innen 2020 må bevilgningene økes kraftig. Her har Holme sviktet som premissleverandør og pådriver mens fortvilte eiere ser kulturarven råtne.

Med 160 dyktige ansatte har Holme nok folk til å direktoratet burde fungere. Mange håpet på en omorganisering og det hevdet han nå å ha gjennomført. Men hva består Holmes omstrukturering i? Han overtok en stor informasjonsstab som han har styrket ytterligere i stedet for å ruste opp fagavdelingene. Holmes ros av eget direktorat står i grell kontrast til hans kritikk av de andre nivåene. Når noe høres ut som det er for godt til å være sant, er det gjerne ikke det. Hva har Holme egentlig oppnådd etter to år i sjefsstolen?

Resultat? Hva har riksantikvar Jørn Holme oppnådd, spør forfatteren av innlegget.

FOTO: SCANPIX

Bente Bjerknes
Eier av fredete Yttersø gård, Larvik

KLIMA

Norsk klimapolitikk trengs

Vi er nå godt inne i den politikerstyrte delen av de internasjonale klimaforhandlingene. Forventningene er lagt paddeflatt idet vi går inn i siste akt. Klimaforhandlingene viser fremfor alt at klimakrisen først og fremst løses lokalt, i de landene som forurenser. Som Norge.

Hvert år møtes verdens ledere for å finne løsningen på klimaproblemet. Hvert år er USA og Kina vanskelige å få has på. Hvert år stoler ikke fattige land på de rike. Og rike land er redde for å ta ansvar. I år møter få vestlige ledere opp på klimaforhandlingene i Durban. I EU trumfer finansene, i USA frykten for ikke å få noe til. I Canada kanskje frykten for å få noe til. Klimaforhandlingene er en årvis oppvisning i hvor vanskelig det er å samarbeide over grensene.

Likevel er det noen lyspunkter. Søndag meldte Kina at de kan gå med på en bindende avtale. Rik-

TILTAK

«Vi må tørre å si nei til oljesektoren, vi må få ut fossile og forurensende biler.»

tignok noen år frem i tid, men frontene er i bevegelse. Mandag viste Brasil samme vilje til kompromiss, og det går rykter om ved utgangen av 2020. Nå er det vår tur.

USA, på sin side, kan love lite. Land i Sør gir og gir, men får lite igjen. Og noe viser seg helt klart: uansett hva vi ender med i Durban, er det her hjemme endringen må skje. En bindende, ambisiøs klimaavtale er viktig, men vi kan ikke vente på den før vi får ut fingeren i Norge. Til våren kommer en klimamelding. Det er stedet å handle.

Klimameldingen vil styre klimapolitikken i mange år fremover. Klimaforhandlingene viser at den må være ambisiøs. Den må kutte de 30 prosentene utslipp vi satte som mål i forrige klimamelding. Kanskje til og med høyne til 40. Og den må ha skikkelige tiltak i alle sektorer. Vi må tørre å si nei til oljesektoren, vi må få ut fossile og forurensende biler. Vi må tørre å si at klimakrisen er så viktig at tiltakene kjennes.

Da er det to departementer som ikke må få slippe til. Det er Oljedepartementet og Finansdepartementet. Departementene-

som vil frede forurensingen fra norske oljeplattformer betale seg fri, kjøpe tillatelser til å forurense fra industri i EU og klimatiltak i Sør. Det går ikke an om vi skal være landet som går foran.

Det krever lederskap. Det krever å vise at det går an med klimatiltak, og fremdeles være verdens beste land å bo i. Klarer vi å være det, mens vi sakte og forsiktig faser ut oljen, da har vi vist lederskap. Da har vi gjort noe som kan endre de internasjonale klimaforhandlingene. Som sier at klimaendringene vil koste mer på lang sikt, enn det vi tjener fra oljen på kort sikt.

Tirsdag kom nyheten om at Norge har falt på «klimaindeksen», Climate Change Performance Index, en oversikt over hvilke land som presterer i klimapolitikken. Fra 5. til 15. plass. Fordi utslippene har økt ti ganger så mye som vi lovet i Kyoto-avtalen i 1997. Norges handlinger blir lagt merke til i verden. Vi har høye mål, men innfrir ikke på hjemmebane.

Arnstein Vestre
Fagmedarbeider i Natur og Ungdom

POLITIKK

Nei til å endre permitteringsreglene

Situasjonen i konkurranseutsatte næringer som blant annet treforedling, aluminium, fisk, og møbler begynner å bli alvorlig. Dette er nok et bevis på at den økonomiske krisen i Europa kan få alvorlige konsekvenser for flere bransjer her til lands i tiden som kommer. Dette er en situasjon Fremskrittspartiet tar på alvor og fremmer derfor forslag om å opprettholde dagens permitteringsregler.

Regjeringen foreslår som kjent å endre regelverket til slik det var før finanskrisen. Dette er rett og slett en innstramning i permitteringsregelverket. Dette kan fort bli det samme som å gå baklengs inn i framtiden. Erfaringene fra forrige nedgangsperiode var at ordningen ble brukt i utstrakt grad og bidro til å dempe økningen i arbeidsledigheten.

Hvorfor er regjeringens forslag uklokt? I mange tilfeller vil en aktuell form for permittering være å permittere ned til en lavere stillingsandel enn 50 prosent. Men når slik permittering ikke lenger gir rett til dagpenger, vil man permittere i en større stillingsprosent enn

nødvendig, og det vil igjen føre til at ledigheten øker mer. En adgang til å redusere arbeidstiden til 40 prosent, slik Frp foreslår, åpner for mer fleksible former for permittering og også til å fordele byrdene ved permitteringer blant flere arbeidstakere.

Regjeringens forslag fører også til at arbeidsgivere blir straffet økonomisk dersom man forsøker å være fleksible ovenfor arbeidstakerne ved å dele permitteringene på flere arbeidstakere. Arbeidsgiver blir, med de foreslåtte innstramningene, nødt til å betale full arbeidsgiverperiode (ti fulle dager) for hver permittert. Det vil si at det blir dobbelt så dyrt for arbeidsgivere å permittere to arbeidstakere 50 prosent enn å permittere én arbeidstaker 100 prosent

Dessverre stemte regjeringspartiene imot Frps forslag. Her kom vi med et forslag som både LO og arbeidsgiverne er enige i. Jeg er også overbevist om at de rødgrønne partiene er enige med oss, men et godt forslag kom tydeligvis fra feil parti.

UKLOKT

«Dette er å gå baklengs inn i framtiden.»

Robert Eriksson

Leder av Stortingets arbeids- og sosialkomité, Frp

EU

Nei til vikarbyrådirektivet

Raudt er ueinig med stortingsgruppa til Ap, som nå har vedteke at dei vil innføre EU sitt vikarbyrådirektiv i Noreg.

I år har vikarbyråbransjen vorte bretta ut i media, i alt sitt uvesen. I kommunane er det først og fremst den alt for låge grunnbemanninga, og ein mangel på respekt for arbeidsmiljølova, som har ført til auka i bruken av kommersielle vikarbyrå. I dei siste åra har det og vore ein auke i bruken av vikarbyrå i privat sektor. Også her har det vore ein rekke brot på arbeidsmiljølova blant selskap som driv utleige av arbeidskraft.

Arbeidsmiljølova er klar. Krava til bruk av vikarbyrå må følgje krava til å tilsette folk mellom-bels. Dette er ein paragraf som allerede vert broten temmeleg ofte.

NHO seier i sitt høyringssvar at dei kjem til å prøve å nytte EU-systemet og Noreg si binding til dette systemet gjennom EØS-avtala, som eit verktøy

VETO

«Det går fint an å bruke reservasjonsretten for å stanse vikarbyrådirektivet.»

for å kvitte seg med § 14-12 i arbeidsmiljølova. Den dårlege arbeidslivspolitikken til EU er ein av dei mange gode grunnane til at Noreg må seie opp EØS-avtala så snart som mogleg. Men det går altså fint an å bruke reservasjonsretten for å stanse vikarbyrådirektivet.

Me veit godt at rettane til lønsarbeidarar er dårlegare i EU-systemet enn dei er i Noreg. NHO kjem difor til å få gjennomslag for sitt syn i EU-systemet. I EU-landa er det allereie meir bruk av vikarbyrå enn i Noreg, og tidlegare dommar i EU-systemet har verna om interessene til dei som eig arbeidsplassar og ikkje interessene til arbeidsfolk.

Raudt står alle som kjempar i mot sosial dumping. Kampen mot sosial dumping vert vanskelegare om EU sitt vikarbyrådirektiv vert innført i Noreg. Me vil ikkje ha eit lausarbeidarsamfunn, og seier difor nei til EU sitt vikarbyrådirektiv. Noreg må nytte reservasjonsretten, og sette ein stoppar for at vikarbyrådirektivet vert innført i Noreg.

Bjørnar Moxnes
Nestleiar av Raudt